

PRACA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM ZDOLNYM

zestawienie bibliograficzne w wyborze

Do zestawienia wybrano publikacje, które mogą służyć nauczycielom pomocą w poszerzaniu wiedzy na temat zdolności i uczniów zdolnych – w ogólności, oraz rozwijaniu umiejętności pracy z młodzieżą gimnazjalną i ponadgimnazjalną wykazującą zdolności matematyczne, przyrodnicze, techniczne i artystyczne. Książki pochodzą z lat 1996-2012, czasopisma – 2003-2013. Wszystkie materiały dostępne są w W-MBP w Olsztynie.

KSIAŻKI

1. Dlaczego zdolne dzieci nie radzą sobie w szkole : [jak temu przeciwdziałać] / Sylvia Rimm ; przetł. [z ang.] Monika Horzowska. - Poznań : „Moderski i S-ka”, 2000. - 439 s.
Wypożyczalnia : 152886
2. Działalność szkoły we wspomaganiu rozwoju ucznia zdolnego / Agnieszka Hłobił. - Kraków : Impuls, 2010. - 168 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212
3. Dzieci zdolne / Mirosława Partyka. - Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, 2000. - 16 s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 173733
4. Edukacyjne wspieranie rozwoju uczniów zdolnych : studium społeczno-pedagogiczne / Beata Dyrda. - Warszawa : Żak, cop.2012. - 536 s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 172823
Praca dotyczy zagadnień z zakresu psychopedagogiki zdolności, rozwiązań systemowych funkcjonujących za granicą w zakresie pracy z uczniami zdolnymi i zjawiska SNOS (syndromu nieadekwatnych osiągnięć szkolnych) oraz zawiera opis badań własnych dotyczących przebiegu procesu edukacyjnego uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w perspektywie instytucjonalnej i indywidualnej (badania monograficzne szkół, badania indywidualnych doświadczeń nauczycieli oraz badania metodą biograficzną indywidualnych przypadków uczniów zdolnych).
5. Geniusz / Dean Keth Somonton ; przeł. Mieczysław Godyń. - Warszawa : Akademia Pedagogiki Specjalnej, 2010. - 184 s. - Bibliogr. – Indeks
Wypożyczalnia : 170639
6. Jak kształcić uzdolnienia dzieci i młodzieży / Judy W. Eby, Joan F. Smutny ; tł. [z jęz. ang.] Krzysztof Konarzewski. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1998. - 213 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 37.015.3 ; Wypożyczalnia : 149206, 151917
7. Jak pracować z uczniem zdolnym? : poradnik nauczyciela matematyki : praca zbiorowa / pod red. Małgorzaty Mikołajczyk ; [aut. Jacek Dymel et al ; Ośrodek Rozwoju Edukacji]. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2012. - 213 s. - Bibliogr. przy pracach
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 173970, 173971
8. Jak pracować ze zdolnymi : poradnik dla nauczycieli i rodziców / Marcin Braun, Maria Mach. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, [ca 2012]. - 63 s.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 172800
9. Konstelacje zdolności : typy inteligencji a kreatywność / Maciej Karwowski. - Kraków : Impuls, 2005. - 286 s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 165007, 166495

M.in.: Inteligencja akademicka, emocjonalna i intuicyjna. Kreatywność. Charakterystyka strukturalna układów zdolności. Konstelacje zdolności. Uwarunkowania osiągnięć szkolnych. Program rozwoju zdolności wychowanków.

10. Ministerstwo Edukacji Narodowej o uczniu zdolnym / red. Wojciech Książek i in. - Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej, 1999. - 40 s.
Czytelnia - 37.014(438) ; Wypożyczalnia : 149587, 149647
11. Modele opieki nad dzieckiem zdolnym : materiały z I i II Forum Wymiany Doświadczeń Osób Pracujących z Dziećmi Zdolnymi : Warszawa, maj 1998, maj 1999 / red. Mirosława Partyka. - Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej MEN, 2000. 164 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 159556
12. O talentach w szkole czyli 7 wspaniałych : SPE (Specjalne Potrzeby Edukacyjne) / Wiga Bednarkowa. - Kraków : Fraszka Edukacyjna, 2010. - 155 s.
Czytelnia : 371.212
13. Osiągnięcia uczniów zdolnych / Andrzej E. Sękowski. - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski, 2000. - 242 s. Bibliogr
Czytelnia : 159.922 ; Wypożyczalnia : 173703
14. Osobowościowe i środowiskowe uwarunkowania rozwoju ucznia zdolnego. T. 2 / pod red. Wiesławy Limont, Joanny Cieślukowskiej i Joanny Dreszer. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2010. - 217 s. - Bibliogr. przy pracach
Wypożyczalnia : 172835
15. Poradnik pracy z uczniem zdolnym w zakresie fizyki w szkole ponadgimnazjalnej / Włodzimierz Zielicz. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2012. - 86 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 173375
16. Poradnik pracy z uczniem zdolnym w zakresie fizyki w szkole ponadgimnazjalnej / Włodzimierz Zielicz. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2012. - 86 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 173375
17. Praca z uczniem zdolnym i słabym na matematyce / Katarzyna Makowska. - Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2010. - 66 s.
Wypożyczalnia : 173033
18. Profile uzdolnień : intelektualne i osobowościowe składniki uzdolnień plastycznych i muzycznych / Michał Hubert Chruszczewski. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2009. - 210 s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 169836
19. Psychologia zdolności : współczesne kierunki badań / red. nauk. Andrzej E. Sękowski. - Wyd. 1, 1 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005. - 200, [2] s. - Bibliogr. przy pracach. – Indeksy
Wypożyczalnia : 163383
20. Socjopedagogiczne uwarunkowania procesów identyfikowania oraz rozwoju zdolności uczniów w szkole / Teresa Giza. - Kielce : Akademia Świętokrzyska, 2006. - 359, [1] s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 166355
21. Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć jako niepowodzenie szkolne uczniów zdolnych : diagnoza i terapia / Beata Dyrda. - Kraków : „Impuls”, 2000. - 172 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 154757
22. Szkice do pedagogiki zdolności / pod red. Andrzeja Góralskiego. - Warszawa : „Scholar”, 1996. - 143 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 37.015.3

23. Szkolny system wspierania zdolności : jak rozpoznawać i rozwijać dziecięce uzdolnienia? / Iwona Fechner-Sędzicka. - Toruń : „Aker”, [2004]. - 79 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 166421
24. Twoje dziecko jest zdolne : wychowanie przykładem / Erika Landau ; tł. Tadeusz Szafranski. - Warszawa : „Pax”, 2003. - 210, [2] s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 159619, 161231
25. Uczeń zdolny : jak go rozpoznać i jak z nim pracować / Wiesława Limont. - Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010. - 317 s. - Bibliogr. – Indeksy
Wypożyczalnia : 170807
26. Uczniowie zdolni i ich nauczyciele : 15-lecie Towarzystwa Szkół Twórczych 1983-1998 / Danuta Nakoneczna ; Towarzystwo Szkół Twórczych Stowarzyszenie Szkół Aktywnych. - Warszawa : Towarzystwo Szkół Twórczych, 1998. - 203 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212
27. W poszukiwaniu koncepcji kształcenia zdolnych : 15-lecie Towarzystwa Szkół Twórczych 1983-1998 / Danuta Nakoneczna ; Towarzystwo Szkół Twórczych Stowarzyszenie Szkół Aktywnych. - Warszawa : Towarzystwo Szkół Twórczych, 1998. - 197 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212
28. Wspieranie rozwoju ucznia i nauczyciela / Krystyna Wojda, Małgorzata Szybalska, Jan Chojnacki. - Warszawa : Dom Wydawniczy ABC, 2005. - 366 s.
Czytelnia : 371.11
M.in.: Regulacje prawne dotyczące warunków kształcenia i promowania uczniów zdolnych. Uczeń zdolny we współczesnym systemie edukacji. Konkursy krajowe i międzynarodowe. Współpraca szkół z uczelniami i stowarzyszeniami naukowymi. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez organizacje i stowarzyszenia społeczne. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom zdolnym.
29. Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 1, Zdolności i stymulowanie ich rozwoju / pod red. nauk. Wiesławy Limont i Joanny Cieślukowskiej. - Kraków : Impuls, 2005. - 359 s. - Bibliogr. przy pracach. – Indeks
Czytelnia : 159.922
30. Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 2, Uczeń, nauczyciel, edukacja / pod red. nauk. Wiesławy Limont i Joanny Cieślukowskiej. - Kraków : Impuls, 2005. - 392 s. - Bibliogr. przy niektórych pracach. – Indeks
Czytelnia : 159.922
31. Zdolni utalentowani twórczy : poradnik dla pedagogów, psychologów, nauczycieli i rodziców / Mirosława Partyka. - Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, 1999. - 172 s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212
32. Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych : poradnik dla nauczycieli i wychowawców : praca zbiorowa / pod red. Wiesławy Limont, Joanny Cieślukowskiej, Dominiki Jastrzębskiej. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, [ca 2012]. - 173 s. - Bibliogr przy art.
Czytelnia : 371.212 ; Wypożyczalnia : 172802
33. Zdolności i twórczość jako perspektywa współczesnej edukacji : praca zbiorowa / pod red. Jana Łaszczyka, Małgorzaty Jabłonowskiej. - Warszawa : Rediviva, 2009. - 450 s. - Bibliogr. przy pracach
Czytelnia : 371.212

34. Zdolny uczeń : metody planowania samodzielnej nauki : poczucie własnej skuteczności ucznia / B. J. Zimmerman, S. Bonner, R. Kovach ; przekł. Magdalena Polaszewska-Nicke. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008. - 127 s. - Bibliogr.
Wypożyczalnia : 170156
35. Zjawiska niepowodzeń szkolnych uczniów zdolnych : rozpoznawanie i przeciwdziałanie / Beata Dyrda. - Kraków : „Impuls”, 2007. - 98, [2] s. - Bibliogr.
Czytelnia : 371.212
36. Źródła sukcesu szkolnego młodzieży licealnej / Jolanta Krystyna Boryszewska. - Kraków : „Impuls”, 2008. - 198, [2] s. - Bibliogr.
Czytelnia : 37.015.3

ARTYKUŁY Z KSIĄŻEK

1. „Stań na ramionach gigantów”, czyli uczeń zdolny jako problem wychowawczy / Wiesława Limont // W: Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty : interdyscyplinarne ujęcie. T. 3 / red. nauk Maria Dudzikowa, Maria Czerepaniak-Walczak. – Gdańsk, 2007. – S. 109-127
Czytelnia : 37.013 ; Wypożyczalnia 166329
Definicje zdolności. Jacy są uczniowie zdolni. Problemy rozwoju społeczno-emocjonalnego osób szczególnie zdolnych. Syndrom nieadekwatnych osiągnięć. Nauczyciele uczniów zdolnych i ich kompetencje. Jak można pomóc uczniom szczególnie zdolnym.
2. Sytuacja przedmiotu muzyka w szkolnictwie powszechnym a możliwości stymulacji zdolności muzycznych dzieci / Gabriel Rosocha // W: Szkoła na miarę możliwości dziecka / pod red. Danuty Krzywoń i Beaty Matusiek. - Sosnowiec : Humanitas, 2009. – S. 69-81
Wypożyczalnia : 168961
3. Uzdolniony „gejzer energii” wyzwaniem dla rodziców i nauczycieli / Ryszarda Ewa Bernacka. – Bibliogr. // W: Praca z dzieckiem wymagającym. Cz. 1 / red. Maria Przygońska. – Toruń, 2011. – S. 9-34
Czytelnia : 371.212
Skąd się biorą zdolności specjalne? Definicja uzdolnienia. Jak rozpoznać potencjalnie uzdolnione dziecko? Niezbędni talentu. Wspomaganie rozwoju dziecka uzdolnionego w rodzinie i środowisku szkolnym. Edukacyjne oddziaływanie na sferę poznawczą ucznia uzdolnionego. Specyfika osobowości ucznia uzdolnionego.
4. Wspieranie rozwoju dziecka z uzdolnieniami przyrodniczymi / Eliza Chodkowska – Bibliogr. // W: Wspieranie rozwoju ucznia nieprzeciętnego w szkole ogólnodostępnej. – Rzeszów, 2011. – S. 28-34
Czytelnia : 371.212
Uczeń utalentowany a uczeń zdolny. Uczeń uzdolniony przyrodniczo. Rozwój uzdolnień przyrodniczych na etapach – przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum.
5. Wspieranie uzdolnień jako oferta optymalizacji szans edukacyjnych uczniów / Wiktor Żłobicki. – Bibliogr. // W : Nierówność szans edukacyjnych - przyczyny, skutki, koncepcje zmian : praca zbiorowa / pod red. Wiktora Żłobickiego i Beaty Maj. - Kraków : Impuls, 2012. – S. 67-76
Czytelnia : 371.212

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Charakterystyka funkcjonowania dziecka zdolnego / Monika Cegłowska // Remedium. – 2011, nr 6, s. 9-11

Zdolności, czyli co? Dziecko zdolne, czyli kto? Funkcjonowanie na lekcji. Relacje społeczne. Funkcjonowanie emocjonalne.

2. Charakterystyka trudności dziecka zdolnego. Cz. 2 / Monika Cegłowska // *Remedium*. – 2011, nr 7/8, s. 18-20
Trudności, konsekwencje i rozwiązania: perfekcjonizm, samoocena, reakcje na porażki, motywacja, funkcjonowanie emocjonalne, relacje społeczne.
3. DiAMEnT / Krystyna Dynowska-Chmielewska [et al.] // *Dyrektor Szkoły*. – 2010, nr 5, dod. Niezbędnik Dyrektora, s. 3-7
Budowanie systemu pracy z uczniami zdolnymi w Małopolsce w ramach projektu „DiAMEnT - dostrzec i aktywizować możliwości, energię, talenty”.
4. Dlaczego geniusze mają słabe stopnie? / Magdalena Marzec. // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 3, s. 101-110
Ukryty geniusz (nacisk grupy rówieśniczej, niechęć do wyróżniania się, niechęć do podporządkowania się szkolnym regulom). Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć, jego przyczyny i sytuacje sprzyjające pogłębianiu. Interakcje nauczycielsko-uczniowskie – efekt Golema. Motywacja autonomiczna ucznia. Skomplikowane życie wewnętrzne.
5. Dostrzec geniuszu świetność / Zbigniew Ignacy Paśko // *Dyrektor Szkoły*. – 2010, nr 3, dod. Niezbędnik Dyrektora, s. 3-8
Uzdolnienia świadnickich maturzystów w ich samoocenie – analiza wyników badań. System korepetycji w relacji z uzdolnieniami uczniów. Zainteresowania a talent w rozumieniu uczniów. Dolnośląski program stypendialny.
6. Dzieci zdolne i możliwości ich rozwoju / Jadwiga Raczkowska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. – 2011, nr 6, s. 11-20
7. Dziecko uzdolnione muzycznie w edukacji : specyfika kształcenia i opieki / Mirosław Kisiel. – Bibliogr. // *Chowanna*. – 2012, t. 2, s. 159-177
Dziecko – uczeń zdolny: zarys problemu. Dzieci uzdolnione artystycznie. Uzdolnienia muzyczne – wymiar dydaktyczny. Państwowy oraz niepubliczny system kształcenia muzycznego dzieci w Polsce. Pozytywne i negatywne odczucia związane z kształceniem muzycznym dzieci. Zdolności muzyczne a ogólne osiągnięcia dziecka w szkole.
8. Fakty i mity na temat uczniów zdolnych / Maria Ledzińska // *Problemy Wczesnej Edukacji*. - 2008, nr 1, s. 49-58
M.in.: Regulacyjna funkcja mitów. Zmiana – od studiów nad zdolnościami do badania zdolnych uczniów. Potoczna wiedza nt. osób zdolnych (artykuł dotyczy osób i uczniów zdolnych w ogólności, nie konkretnego etapu edukacyjnego).
9. Gdy uczeń zdolny słabo się uczy / Beata Dyrda // *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 2, s. 68-74
Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć Szkolnych.
10. Geny a umiejętności poznawcze / Marta Komorowska // *Remedium*. – 2010, nr 12, s. 6-7
O roli genów i środowiska w kształtowaniu ludzkiej inteligencji (natura czy kultura?). Badania nad dziedziczeniem. Dziedziczenie inteligencji. Umiejętności językowe. Zdolności matematyczne.
11. Indywidualny tok i program nauczania dla zdolnych uczniów / Dorota Mielcarek. // *Dyrektor Szkoły*. – 2013, nr 2, s. 48-50, 52-53
M.in.: Jakie cechy charakteryzują uczniów zdolnych? Dlaczego czasem niełatwo rozpoznać zdolnego ucznia? Przepisy i procedury. Badania w poradni.
12. Inteligencja emocjonalna a rozwój zdolności : (w aspekcie edukacyjnym) / Monika Wróblewska. - Bibliogr. // *Edukacja*. - 2009, nr 3, s. 85-89
13. Istota pojęcia „uzdolnienie” i jego rodzaje / Olena Boczarowa. – Bibliogr. // *Szkoła Specjalna*. – 2011, nr 1, s. 5-14

14. Jak lepiej ćwiczyć uczniowskie zdolności? / Julian Piotr Sawiński // Edukacja i Dialog. - 2012, nr 11/12, s. 44-48
Rady dla nauczycieli – m.in.: stawiać na kreatywnych, stawiać na niegrzecznych uczniów, wspierać kombinujących i przedsiębiorczych, wywoływać i wspierać zaradność uczniów. Rodzaje ludzkiej inteligencji. Szczególna rola inteligencji emocjonalnej. Zadania i ćwiczenia na IQ.
15. Jak rozwijać uzdolnienia ucznia / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. – 2011, grudzień, s. 12-15
O metodach pracy z dziećmi zdolnymi oraz o konkretnych propozycjach - projektach i programach wielu instytucji dla samych dzieci oraz ich nauczycieli.
16. Karta obserwacji uzdolnionego ucznia w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej // Głos Pedagogiczny. - 2011, grudzień, s. 36-39
17. Kiedy uczeń zdolny słabo się uczy / Beata Dyrda. – Bibliogr. // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 4, s. 46-55
Syndrom Nieadekwatnych Osiągnięć Szkolnych.
18. Kształcenie uczniów uzdolnionych i opieka nad nimi / Paweł Broda. - Bibliogr. // Nauczyciel i Szkoła. - 2011, nr 1, s. 71-78
19. Kształcenie zdolnych czy rozwijanie zdolności? : o dwóch stronach tej samej monety / Maciej Karwowski // Psychologia w Szkole. – 2011, nr 1, s. 87-94
Wzmacnianie zdolności uczniów. Wzmacnianie uczniów zdolnych. Rola akceleracji i wzbogacania kształcenia. Segregować czy nie? Indywidualizacja kształcenia.
20. Kształtowanie i rozwijanie u uczniów zdolności plastycznych oraz zainteresowania sztuką. Cz. 1 / Jolanta Haberka // Wychowanie Techniczne w Szkole. – 2004, nr 3, s. 40-42
Opis i analiza przypadku edukacyjnego braku chęci, ambicji, zapału, wiary we własne siły oraz dyscypliny na lekcjach plastyki w gimnazjum u uczniów przejawiających zdolności i predyspozycje plastyczne oraz wrażliwość na sztukę. W części 2 omówienie podjętych działań i ich efektów.
21. Kształtowanie i rozwijanie u uczniów zdolności plastycznych oraz zainteresowania sztuką. Cz. 2 / Jolanta Haberka // Wychowanie Techniczne w Szkole. – 2004, nr 4, s. 41-43
22. Kto odkryje mój talent? / Renata Gut // Edukacja i Dialog. – 2008, nr 1, s. 17-20
Typy uzdolnień – matematyczne („mózgowcy”) i emocjonalne, artystyczno-humanistyczne („artyści”). Praca nauczyciela z utalentowanymi uczniami.
23. Kuźnia talentów czy zaprzepaszczonych szans? / Małgorzata Sagan // Wychowawca. – 2011, nr 9, s. 18-21
24. „Martwa wiedza" czy „klucz do poematu"? : czyli jak rozpoznać i wspierać zdolnego ucznia / Jadwiga Radwańska. // Głos Pedagogiczny. – 2010, czerwiec, s. 16-19
25. Metody i techniki pracy z uczniem zdolnym / Anna Kałuba-Korczak. – Bibliogr. // Głos Pedagogiczny. – 2011, grudzień, s. 4-7
26. Metody pracy z dzieckiem zdolnym / Katarzyna Tatom // Głos Pedagogiczny. – 2010, czerwiec, s. 46-47
27. Myślenie skojarzeniowe i jego miejsce w uzdolnieniach artystycznych / Michał H. Chruszczewski. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. – 2010, nr 3/4, s. 43-55
Prezentacja wyników badania uczniów średnich szkół plastycznych i muzycznych.
28. Nauczyciel ucznia zdolnego / Wiesława Limont. // Głos Pedagogiczny. – 2010, październik, s. 58-59
29. Nie przegap uzdolnień / Ryszarda Ewa Bernacka // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 1, s. 99-108

30. „(Nie) trzeba naprawdę być talentem!” / Elżbieta Ostaficzuk, Grażyna Śleszyńska. - Bibliogr. // Meritum. - 2010, nr 3, s. 44-48
Artykuł opisuje założenia i metody przeprowadzania projektu wspierania uzdolnionych matematycznie uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych pt. „Mazowieckie Talenty”, zrealizowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Zawiera przykładowe zadania wykorzystane w testach rekrutacyjnych.
31. Niepowodzenia szkolne uczniów zdolnych : jak na problem powinni spojrzeć wychowawcy / Joanna Cieślukowska // Wychowanie na co Dzień. – 2003, nr 7/8, s. 27-30
Syndrom nieadekwatnych osiągnięć szkolnych.
32. Niezdolny prymus? : w poszukiwaniu wyjaśnienia pozornego absurdu / Dorota Turska. – Bibliogr. // Psychologia w Szkole. – 2008, nr 2, s. 87-92
33. Niezwykłe dzieci w zwykłej szkole : rozmowa z dr Beatą Dyrda, pedagogiem z Uniwersytetu Śląskiego / rozm. przepr. Beata Igielska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2009, nr 1, s. 6-11
M.in. o „gubieniu” zdolnych dzieci w polskich szkołach, przygotowaniu nauczycieli do pracy z uzdolnionymi uczniami, niepowodzeniach szkolnych i syndromie nieadekwatnych osiągnięć oraz metodach pracy i stymulowania rozwoju uczniów zdolnych.
34. Norma jako inhibitor rozwoju uczniów zdolnych / Iwona Drapała // Edukacja i Dialog. – 2011, nr 5/6, s. 55-57
35. O niektórych mitach na temat uczniów zdolnych / Maria Ledzińska. // Psychologia w Szkole. - 2008, nr 4, s. 39-46
36. O potrzebie autorytetu - czyli zdolny uczeń kontra autorytet nauczyciela / Lech Witkowski // Głos Pedagogiczny. – 2010, czerwiec, s. 27-29
37. O specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia zdolnego / Aneta Paszkiewicz // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2011, nr 6, s. 20-26
M.in. różne typologie zdolności, mity nt. uzdolnień, formy wspierania rozwoju i zasady pracy z uczniem zdolnym.
38. O syndromie nieadekwatnych osiągnięć / Justyna Jasiak // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2008, nr 9, s. 34-37
39. Odpowiedzialność szkoły za kształcenie uczniów zdolnych wyzwaniem dla edukacji XXI w. / Teresa Kosiarek // Dyrektor Szkoły. – 2010, nr 3, dod. Niezbędnik Dyrektora, s. 11-16
40. „Paradoks edukacyjny” : uczniowie zdolni z grupy wysokiego ryzyka / Beata Dyrda // Chowanna. – 2012, t. 1, s. 153-164
Problemy uczniów zdolnych wywodzących się z grup wysokiego ryzyka, zagrożonych marginalizacją społeczną. Negatywne oddziaływanie środowiska uniemożliwia prawidłowe funkcjonowanie w szkole mimo wysokiego poziomu zdolności i uzdolnień twórczych. Uczniowie ci osiągają słabe lub obniżone wyniki w nauce, niekiedy przejawiają zachowania destrukcyjne, brutalne, czasami noszące znamiona przestępstwa. Kwestia czynników ryzyka i czynników chroniących. Potrzeba odpowiedniej profilaktyki oraz systemów pomocy, opieki i wspierania rozwoju uzdolnień.
41. Plan indywidualnej pracy z uczniem uzdolnionym w zakresie matematyki i fizyki na etapie gimnazjum / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. – 2010, czerwiec, s. 30
42. Pojęcie i struktura uzdolnień plastycznych / Michał H. Chruszczewski. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. - 2008, nr 1/2, s. 49-60
M.in. koncepcja Lowenfelda, synteza Hornowskiego, model Marciniaka – Rudowskiego, struktura R. Popek, koncepcja Limont.

43. Pokarało mnie geniuszem / Magdalena Marzec. – Bibliogr. // Psychologia w Szkole. – 2008, nr 2, s. 67-76
Praca z "geniuszem" to prawdziwe wyzwanie dla kompetencji i umiejętności dydaktycznych nauczyciela.
44. Pozostawiony samemu sobie : rozmowa z prof. Wiesławą Limont o najczęściej popełnianych błędach przez rodziców i nauczycieli wobec uzdolnionych dzieci / rozm. przepr. Kamila Sekułowicz // Głos Pedagogiczny. – 2011, grudzień, s. 8-11
45. Praca z uczniem zdolnym / Daniela Maj. // Geografia w Szkole. - 2009, nr 2, s. 48-51
Pojęcie i cechy ucznia zdolnego. Zasady i formy pracy z uczniem zdolnym. Referat na podstawie literatury przedmiotu i własnego 40-letniego doświadczenia nauczycielskiego.
46. Preferencja wartości uczniów zdolnych / Andrzej E. Sękowski, Beata Łubianka. - Bibliogr. // Przegląd Psychologiczny. – 2009, nr 4, s. 409-432
Przegląd bardzo wielu badań światowych i polskich oraz prezentacja własnych badań uczniów kl. 2 i 3 liceum ogólnokształcącego, wyróżniających się wysokimi osiągnięciami w matematyce, przedmiotach humanistycznych oraz muzyce.
47. Profile aktywności twórczej : intelektualne i osobowościowe składniki uzdolnień plastycznych i muzycznych / Michał H. Chruszczewski. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. - 2006 nr 3/4, s. 27-40
Prezentacja wyników badania uczniów szkół muzycznych i plastycznych wraz z wprowadzeniem teoretycznym.
48. Projekt państwowego gimnazjum realizującego model wzbogaconego kształcenia uczniów zdolnych / Małgorzata Pokora // Dyrektor Szkoły. – 2004, nr 6, s. 40-45
Koncepcja, zasady i organizacja wzbogaconego kształcenia; główne założenia projektu; sylwetka nauczyciela i sylwetka ucznia; program kształcenia i sposób jego realizacji; opinia rodziców uczniów zdolnych o realizowanym programie (ankieta).
49. Przykłady ćwiczeń do wykorzystania w pracy z uczniem zdolnym / Anna Kałuba-Korczak. // Głos Pedagogiczny. - 2011, grudzień, s. 42-44
Ćwiczenia uruchamiające i stymulujące myślenie twórcze.
50. Rodzajowa specyficzność uzdolnień / Michał H. Chruszczewski. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. – 2007, nr 3/4, s. 5-15
M.in. typologia Cohna, klasyfikacja Rice'a, rewizja i adaptacja idei Gardnera, koncepcyjny wkład Popka, zespoły cech Ackermana.
51. Standardy kształcenia uczniów zdolnych / Jerzy Janowicz // Matematyka. – 2005, nr 1, s. 19-25
Propozycja pięciu standardów kształcenia zdolności matematycznych uczniów, które obejmują różne obszary aktywności matematycznej, oraz przykłady zadań.
52. Sukces ucznia zależy od ciebie / Kazimierz Kotlarski. – Bibliogr. // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 1, s. 79-89
Wpływ postaw nauczyciela na sukcesy ucznia w szkole.
53. Szkoła kuźnią talentów / Ewa Monika Szczepan // Kwartalnik Edukacyjny. – 2010, nr 3, s. 32-43
54. Szkoła nie dla Ikarów / Ryszarda Ewa Bernacka. // Psychologia w Szkole. - 2006, nr 4, s. 81-87
Postawa konformistyczna i nonkonformistyczna wśród uczniów zdolnych.
55. Szybciej, więcej i twórczo. / Ryszarda Ewa Bernacka. // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 4, s. 113-122
Dotyczy indywidualnego toku nauczania ucznia zdolnego.

56. Trudne dzieciństwo dziecka zdolnego / Beata Dyrda. - Bibliogr. // Chowanna. - 2010, t. 1, s. 109-117
O wpływie środowiska rodzinnego, szkolnego i rówieśniczego na rozwój dzieci zdolnych. Przeszkody związane z ujawnianiem i rozwijaniem uzdolnień. Trudy towarzyszące niepospolitości. Problemy w rozwoju emocjonalnym i społecznym uczniów zdolnych.
57. Trzeba pomóc zdolnym i uzdolnionym! / Ryszarda Ewa Bernacka // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 2, s. 107-115
58. Uczeń szczególnie uzdolniony w szkole / Małgorzata Żuber-Zielicz // Dyrektor Szkoły. – 2009, nr 5, dod. Niezbędnik Dyrektora, s. 18-21
Podstawy prawne i organizacja nauki uczniów szczególnie uzdolnionych. Indywidualny program lub tok nauki; ocenianie, klasyfikowanie, promowanie uczniów; realizacja obowiązku szkolnego / obowiązku nauki poza szkołą; konkursy, turnieje, olimpiady; stypendia, pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
59. Uczeń zdolny a szkolne i pozaszkolne przestrzenie edukacyjne / Agnieszka Włoch // Nowa Szkoła . - 2013, nr 2, s. 7-18
Sposoby definiowania pojęć zdolności i uzdolnienia. Cechy osoby zdolnej. Analiza polskich rozwiązań prawnych dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zdolnym. Szkolne i pozaszkolne przestrzenie edukacyjne dziecka zdolnego.
60. Uczeń zdolny w aspekcie kapitału indywidualnego i społecznego. – Bibliogr. / Eugeniusz Piotrowski // Wychowanie na Co Dzień . - 2012, nr 7/8, s. 28-33
Edukacja - kluczowy element strategii lizbońskiej. Kierunki nowych rozwiązań w zakresie kształcenia uczniów zdolnych.
61. Uczeń zdolny... niespecjalnej troski / Magdalena Marzec. – Bibliogr. // Psychologia w Szkole. – 2008, nr 1, s. 45-54
Szkolny geniusz potrzebuje pomocy tak samo jak, jak najslabszy uczeń. Tak samo, ale nie takiej samej.
62. WARS i SAWA / Krystyna Kozak // Dyrektor Szkoły. – 2010, nr 5, dod. Niezbędnik Dyrektora, s. 8-12
Program „Warszawski system wspierania uzdolnionych”.
63. Wspierać : kto, w jaki sposób i z jakim skutkiem? / Dorota Dziedziewicz // Psychologia w Szkole. – 2011, nr 3, s. 35-40
Koncepcje i metody wspierania w rozwoju ucznia – zwłaszcza uzdolnionego.
64. Wybitne zdolności - wyjątkowość czy codzienność? / Andrzej Sękowski. - Bibliogr. // Czasopismo Psychologiczne. - 2009, nr 2, s. 267-276
65. Wybitnie zdolni, czyli ludzie z deficytem : z Marią Mach dyrektor Biura Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci rozmawia Jagoda Siwiec. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2010, nr 8, s. 7-16
66. Wybrane aspekty funkcjonowania społecznego zdolnych uczniów o zróżnicowanych osiągnięciach szkolnych / Anna Wołpiuk-Ochocińska, Andrzej Sękowski. - Bibliogr. // Czasopismo Psychologiczne. - 2009, nr 1, s. 57-69
Artykuł zawiera prezentację wyników badań uczniów szkół średnich.
67. Wzmożona pobudliwość uczniów zdolnych / Wiesława Limont // Psychologia w Szkole. – 2009, nr 4, s. 37-44
68. Zadania szkoły we wspomaganie ucznia zdolnego / Beata Bryś // Dyrektor Szkoły . - 2013, nr 1, s. 54-57
Praca z uczniem zdolnym. Nauczyciel mistrzem ucznia zdolnego. Cechy uczniów zdolnych w opinii nauczycieli. Plan rozwijania uzdolnień.

69. Zdolni, utalentowani... : od diagnozy do samorozwoju / Elżbieta Madalińska. // Język Polski w Gimnazjum. - 2011/2012, nr 2, s. 88-94
Zdolny, czy uzdolniony? Nie tylko konkursy i olimpiady (wybrane metody i formy pracy z uczniem w zależności od typu utalentowania). Potrzeba wspierania harmonijnego rozwoju i dobrych relacji z rówieśnikami.
70. Zdolności a kompetencje społeczne uczniów. [Cz. 1] / Małgorzata Kuśpit // Remedium. – 2005, nr 9, s. 16-17
*Część 2 o tytule „Kompetencje społeczne” w Remedium 2005, nr 11/12, s. 30-31.
Przegląd badań oraz omówienie własnego badania młodzieży gimnazjalnej.*

Olsztyn, dnia 29 maja 2013 r.

Opracowanie: Bernadeta Golus.